Gerardus de Harderwyck: Commentum sex tractatuum Petri Hispani. Add: Tractatus posteriorum Aristotelis. Comm: Gerardus de Harderwyck

[Cologne: Heinrich Quentell], 1488 Seite 448

ꝙ nomē ſit vnum ⁊ res vna: ⁊ ꝙ non
ſit nomen ſynonomū. Unde nō eſt ibi
ꝯtradictio. marcus currit ⁊ tullius nō
currit: nec eſt ibi ſyllogiſmꝰ. oīs gla/
dius ſcindit. quoddā inſtrumētū ē en/
ſis ergo quoddā inſtrumētum ſcindit
Fallacia ignorātie elenchi eſt ydonei/
tas decipiēdi ꝓueniens ex apparenti
obſeruatione ꝑticularū diffinitionis
elenchi que conueniunt ex ratōe ꝯtra
dictionis tm̄. ſ. ad idem ſm idem ſilr ⁊
in eodem tempore.

¶ In iſta ꝑte Pet. hiſ. determinat de fallacia
ignorātie elenchi. in ṗmo oñdit ꝗd ſit elēchus
ſecundo aſſignat cauſā apparētie ⁊ cauſam de
fectus in iſta fallacia. ⁊ tercō diſtinguit modos
Primo ğ oſtēdit quid ſit elēchus dicēs. Elē
chus eſt ſyllogiſmus ꝯtradictōnis. vñ elenchꝰ
ſe habet ad ſyllogiſmū ex additione addit em̄
ad ſyllogiſmū ꝯtradictionē. vñ elēchus nō eſt
abſolute ſyllogiſmus. ſʒ eſt ſyllogiſmus ꝯclu/
dens ꝯtradictoriū alicuius ꝓpoſitōis ṗus da
te. vt ſi detur hec ꝓpoſitō. aliꝗd aīal eſt incor/
ruptibile. ⁊ ꝓcedatur ſic. nullū ꝯpoſitū ex ꝯtra
rijs eſt incorruptibile. oīe aīal eſt huiuſmōi
ğ nullū eſt incorruptibile. hec ꝯcluſio contra/
dicit ꝓpoſitioni prius date. ⁊ eſt ibi ꝑ hoc elē
chus. id eſt ſyllogiſmus ꝯcludēs ⁊ ꝓbans cō/
tradictorium ꝓpoſitionis date. Eſt aūt ꝯtra/
dictio affirmatō ⁊ negatō vnius ⁊ eiuſdē non
nominis ſolū. ſʒ rei ⁊ nominis ſimul nō ſyno/
nomi ſʒ eiuſdem ex his que data ſūt ex neccita/
te nō ꝯnumerato. eo ꝗd erat in ṗncipio ad idē
ſm idē ſimiliter ⁊ in eodem tempore. ⁊ iſtō to/
tū ponit idē in alio tractatu in diffinitōe elēchi
dicēs. Elenchus eſt ſyllogiſmus ꝯtradictōis
vnius ⁊ eiuſdē nō nominis tm̄ ſed rei ⁊ nomi
nis ſimul nō ſynonomi ſʒ eiuſdē ex his q̄ data
ſunt ex neceſſitate nō ꝯnumerato eo ꝙ erat i ṗn
cipio ad idem ſm idē ſimiliter ⁊ in eodem tem
pore. In qua diffinitōe quedam ponūtur ꝑti/
cule rōe ſyllogiſmi quedā rōne ꝯtradictōnis. ⁊
quedā rōne vtriuſqʒ. Rōe quidē ſyllogiſmi po
nitur hec ꝑticula ex his que data ſūt de neceſſi/
tate ꝑ quam remouet̄ fallacia accidētis. ⁊ etiaʒ
hec ꝑticula nō ꝯnumerato eo ꝙ erat in princi/
pio ꝑ quam remouet̄ fallacia petitōis eius ꝗd
eſt in ṗncipio. Ratōe vero ꝯtrdictōis ponitur
hec ꝑticula vnius ⁊ eiuſdē. id eſt vnius ⁊ eiuſ
dē ſbiecti ⁊ ꝑdicati. niſi em̄ eſſet idē ſbiectum ⁊

idem ꝑdicatū nō eſſet ꝯtradictio. vt ethiops ē
niger ⁊ ethiops nō eſt niger ſm dentem nō ē cō
tradictio. qꝛ nō eſt idem predicatum. hic vero
aliquis hō currit nullus homo mortuus cur/
rit nō eſt ꝯtradictio. qꝛ nō eſt idem ſbiectū. Et
ſimiliter rōne ꝯtradictionis ponūtur ille quat
tuor ꝑticule ad idem ſm idē ſimilr ⁊ in eodem
tēpore. Et ꝯtra illas ꝑticulas peccat hec falla/
cia q̄ dicit̄ ignorātia elēchi ſm ꝙ eſt vna de tre
decim. qꝛ ignorātia elēchi cōmuniter accepta ē
peccatū ꝯtra omnes ꝑticulas in diffinitōe po/
ſitas. ⁊ oēs fallacie hoc modo ad eam redu/
cūtur. Ratione vero vtriuſqʒ ponūtur he ꝑti/
cule nō nominis tm̄. ſʒ rei ⁊ nominis ſil. nō ſy
nonomi ſʒ eiuſdē. qꝛ taʒ in ſyllogiſmo qʒ in cō
tradictione exigitur ꝙ nomē ſit vnū ⁊ res vna.
⁊ ideo hic nō eſt ꝯtradictō. tullius currit mar/
cus currit. qꝛ nō eſt nomē idē ſʒ ſynonomum.
Similiter hic non eſt contradictio. oīs ca/
nis eſt latrabilis quidā canis nō eſt latrabilis
qꝛ res ſignificata nō eſt vna. ⁊ hic nō eſt ſyllo/
giſmus. oīs gladius ſcindit quoddā inſtru
mētū eſt enſis ğ quoddā inſtrumētū ſcidit. qꝛ
nō repetitur idē mediū ſʒ ſynonomū

Cauſa apparētie huius fallacie eſt cō
uenientia dictoꝝ ſm quid ad dcā ſim/
plr. Cā falſitatis ē diuerſitas eorūdeʒ

¶ Conſeqnter Pe. hiſ. aſſignat cauſā apparē
tie ⁊ cauſā nō exiſtentie in iſta fallacia dicēs ꝙ
cauſa apparētie eſt ꝯueniētia dictoꝝ ſm quid
ſūptorū ad duo dicta ſimplr. Cauſa vero non
exiſtentie eſt diuerſitas eorūdem. ⁊ ſimiliter di
cit autor in alio tractatu ꝙ cauſa apparentie ē
ſimilitudo ꝯtradictōis deficientis ad verā cō/
tradictionem. Et cauſa defectus eſt diuerſitas
eorundē. ⁊ ſimili mō videt̄ dicere Albertus ſu
ꝑ librū elēchorū. ⁊ rō ē qꝛ hec fallacia peccat cō
tra elēchū. quātū ad contradictionem. ⁊ ğ opꝫ
tet ꝙ circa ꝯdictionem ſit apparētia ⁊ defectus
ğ bene dicit̄ ꝙ cauſa apparentie ē appēs ꝯtra
dictio vl' ſil'itudo apparētis ꝯtradictōis cum
ꝯtradictione vera. ⁊ cauſa defcūs diuerſitas cō
tradictōis deficiētis ⁊ vere. Ex quibus pʒ dif
finitō fall'e ignorātie elēchi que eſt iſta. eſt cau/
ſa decipiēdi ex ꝯueniētia dictoꝝ ſm quid ſūp/
toꝝ ad duo dicta ſimplicit̄ ⁊ ex diuerſitate eo/
rūdem. Uel ſic. fallacia ignorātie elēchi eſt cau
ſa decipiēdi ꝓueniens ex ſimilitudine ꝯdictio/
nis deficiētis ad verā ꝯdictōʒ ⁊ ex diūſitate eo
rūdē. ⁊ eodē mō dʒ diffiniri ſi accipiat̄ fall'a ig
norātie elēchi ꝑ deceptōe cāta in nob. ſʒ ſctus
Thōs ſic diffinit eā. ē deceptō ꝓueniēs ex eo ꝙ

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-iii-78/0448
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt
gefördert durch die DFG